

Dyscalculieprotocol Capellen Campus

1. Dyscalculie

Dyscalculie is, net als dyslexie, een specifieke leerstoornis. Bij dyscalculie is er sprake van hardnekkige rekenproblematiek. Hardnekkig betekent dat de rekenproblemen ook na extra instructie en extra oefening blijvend zijn. De (vrij vertaalde) definitie van dyscalculie luidt als volgt; “rekenvaardigheden die duidelijk beneden het verwachte niveau liggen, met inachtneming van de leeftijd, de intelligentie en het gevolgde onderwijs, leidend tot flinke problemen op school of in het dagelijks leven en zonder dat dit het gevolg is van zintuiglijke tekorten”. Deze definitie geeft een aantal criteria, waaraan het rekenprobleem moet voldoen om het als een rekenstoornis te kwalificeren. Rekenproblemen zijn immers nog geen rekenstoornissen. Rekenproblemen horen bij het leren rekenen: ze horen bij het ontwikkelende getalbegrip en de ontwikkelende reken- en probleemoplossende vaardigheden. Veel rekenproblemen verdwijnen met het toenemende inzicht van de rekenaar. Andere rekenproblemen zijn na een nauwkeurige probleemanalyse en een adequate didactische begeleiding goed te behandelen.

De rekenproblemen die hardnekkig van aard zijn uit zich in het voortgezet onderwijs vooral bij complexe taken als: hoofdrekenen, tabellen lezen en begrijpen, klokkijken en een berekening halen uit een grote tekst.

Dyscalculie wordt vastgesteld na een onderzoek door een erkend deskundige (GZ- psycholoog of orthopedagoog-generalist). Wanneer dyscalculie is vastgesteld komt de betreffende leerling in aanmerking voor faciliteiten. Een kopie van het onderzoeksverslag dient in het leerlingdossier te zijn opgenomen.

2. Onderscheid tussen ernstige rekenproblemen en dyscalculie

Ernstige rekenproblemen kunnen ontstaan als er onvoldoende afstemming wordt gerealiseerd tussen het (reken)onderwijs en de onderwijsbehoeften van de leerling. De kenmerken van het onderwijs sluiten dan niet of onvoldoende aan bij de (aangeboren en verworven) kenmerken van de leerling.

Wij spreken van dyscalculie als ernstige rekenproblemen, ondanks langdurige specialistische begeleiding en zorgvuldige afstemming, hardnekkig blijken en onveranderd blijven bestaan.

3. Kenmerken van dyscalculie

Leerlingen:

- gebruiken simpele procedures. Ze blijven bijvoorbeeld lang op de vingers tellen in plaats van te werken met clusters van getallen zoals 5, 10, 100, etc.
- maken veel fouten in een stapsgewijze aanpak van het rekenen
- hebben problemen met de volgorde van de te nemen stappen bij een bepaalde strategie om een rekenopgave op te lossen
- kunnen eerder geleerde rekenkennis moeilijk toepassen bij andere opgaven
- hebben problemen met de volgorde van getallen
- keren getallen regelmatig om

4. Hoe gaan wij met dyscalculie om?

Leerlingen waarvan reeds bekend is dat ze dyscalculie hebben, ontvangen een faciliteitenkaart. Hierop staat aangegeven welke faciliteiten voor hen van toepassing zijn. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld :

- gebruik rekenmachine altijd toestaan
- gebruik (reken)kaarten toestaan (goedgekeurd door College van toetsen en Examens)
- extra tijd

Wanneer er vermoedens van dyscalculie zijn, kan de orthopedagoog een gratis dyscalculiescreening afnemen. Als uit deze screening het advies naar voren komt om een volledig dyscalculieonderzoek af te laten nemen, wordt verwezen naar een externe zorgaanbieder. De ouders/verzorgers dragen de kosten van dit externe onderzoek.

5. Afspraken:

In algemene zin (erkenning/herkenning) houden we als volgt rekening met leerlingen met dyscalculie:

- Een leerling met dyscalculie wordt positief benaderd. Het moet duidelijk zijn dat de docent op de hoogte is en de leerling wil helpen.
- De leerling krijgt een faciliteitenkaart (dyscalculiepas).
- Op de faciliteitenkaart die aan de leerling wordt uitgereikt, staan de op maat gesneden faciliteiten vermeld. Nadat de school in het bezit is gekomen van een volledig onderzoeksrapport en de bijbehorende dyscalculieverklaring, wordt de faciliteitenkaart afgegeven.
- De leerling heeft zelf de verantwoordelijkheid voor het gebruik van de dyscalculiepas.
- Leerling en ouders worden door de orthopedagoog op de hoogte gebracht van de mogelijkheden rond de faciliteiten.